

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-101/14-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	21. základní škola Plzeň, Slovanská alej 13, příspěvková organizace
Sídlo	Slovanská alej 13, Plzeň 326 00
E-mail právnické osoby	prokopma@zs21.plzen-edu.cz
IČO	66362521
Identifikátor	600 069 788
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Martinem Prokopem, ředitelem školy
Zřizovatel	Statutární město Plzeň, nám. Republiky 1, 306 32 Plzeň
Místo inspekční činnosti	Slovanská alej 13, Ruská 81, Plzeň 326 00
Termín inspekční činnosti	8. – 14. ledna 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnická osoba 21. základní škola Plzeň, Slovanská alej 13, příspěvková organizace (dále „škola“) aktuálně vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny. V 16 třídách prvního stupně a v 10 druhého se vzdělává celkem 654 žáků. Odchodem na víceletá gymnázia se ve sledovaném období tří let každoročně snížil počet

žáků druhého stupně v průměru o 39. Škola nabízí vzdělávání s nadstandardní hodinovou dotací pro výuku cizích jazyků.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je celkem 69 žáků individuálně integrovaných (včetně mimořádně nadaných) v běžných třídách. Pro 65 z nich jsou v souladu s právní normou zpracované individuální vzdělávací plány (dále „IVP“). Zřízením funkce asistenta pedagoga škola umožňuje poskytování individuální podpory i dvěma žákům se zdravotním handicapem.

Z celkového počtu 11 oddělení školní družiny sídlí osm v budově v Ruské ulici. Zbylá tři oddělení jsou umístěna v hlavní budově školy vzdálené cca 50 metrů. O služby nabízené družinou je ze strany rodičů velký zájem. Svými 311 přihlášenými účastníky je naplněna téměř z 95 %.

Základní škola má výhodnou polohu v klidné čtvrti v dosahu městské hromadné dopravy.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Mezi priority školy patří výuka cizích jazyků, což dokládá i název Školního vzdělávacího programu „Brána jazyků otevřená“ (dále „ŠVP“). Na základě zkušeností s výukou podle tohoto programu od roku 2007 byla provedena jeho celková revize a byl rozšířen o části definované upraveným RVP ZV s platností od 1. 9. 2013. V učebním plánu je z celkové disponibilní časové dotace 38 hodin věnováno jazykovému vzdělávání celkem 22. Jako první cizí jazyk je vyučována angličtina od prvního ročníku a druhý cizí jazyk od šestého. Žáci mají možnost volby mezi francouzštinou nebo němčinou. Škola nabízí řadu příležitostí i k neformálnímu učení se cizím jazykům (poznávací a jazykové exkurze do zemí dané jazykové oblasti, účast v jazykových soutěžích). Žáci si tak kromě jazykových upevňují i řadu dalších kompetencí, zejména sociální a osobnostní. Učební plán je v souladu s rozvrhem hodin a reálnou výukou a v organizaci vzdělávání jsou respektována ustanovení příslušných právních předpisů.

Činnost ŠD probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, který byl zpracován v souladu se školským zákonem. Vzdělávací nabídka družiny je obohacena i činnostmi zájmových útvarů. Školské zařízení poskytuje služby žákům od 6:00 do 8:00 a od 11:30 do 17:00 hodin. V době konání třídních aktivit je provoz prodloužen až do 18:00 hodin, škola tím vychází vstříc potřebám rodičů.

Ředitel školy splňuje zákonné požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti z ní vyplývající. Pravomoci a úkoly pracovníků jsou dány organizačním řádem a dalšími vnitřními směrnici. Účelně je zabezpečeno delegování kompetencí na metodické orgány školy, které se zabývají kromě plánování a organizací různých akcí také vyhodnocováním naplňování ŠVP a sjednocováním klasifikace. Přínosem pro kvalitu vzdělávacího procesu jsou i realizované vzájemné hospitace a podpora začínajícím učitelům. Kontrolní činnost je kromě ředitele prováděna i dvěma zástupkyněmi. Výsledky kontrol jsou analyzovány, poskytují zpětnou vazbu o kvalitě fungování všech úseků školy a jsou využívány pro další plánování a rozhodování. Organizování, kontrola a plánování tvoří funkčně propojený systém umožňující efektivní řízení školy. Informační systémy školy jsou přehledné a účinné. K prezentaci školy a informování veřejnosti o činnosti slouží webové stránky, využíván je i místní tisk a další média (rozhlas, televize). Informovanost rodičů probíhá také prostřednictvím internetové aplikace Škola OnLine.

Vedení dbá na údržbu a vhodnou estetickou úpravu vnějšího i vnitřního prostředí školy. Stanovuje priority pro zkvalitňování materiálně-technických podmínek a dle svých

rozpočtových možností je realizuje. Ve spolupráci se zřizovatelem je prováděna postupná modernizace obou budov školy. V loňském roce byly do užívání školní družiny předány moderně vybavené prostory v nové půdní vestavbě nad školní jídelnou. Ke kvalitativnímu posunu došlo také ve vybavení školy výpočetní a prezentační technikou. Za modernizací materiálně-technického vybavení školy zaostávají některé odborné učebny, ve kterých jsou zastaralé a často málo funkční pomůcky. Velmi dobré jsou podmínky pro výuku tělocviku a sportovní vyžití žáků (dvě tělocvičny, dvě víceúčelová hřiště s umělým trávníkem, běžecký ovál s umělým povrchem, asfaltové hřiště na basketbal).

Ve škole pracuje 41 kvalifikovaných učitelů. Průměrný věk členů sboru se v posledních třech letech pohybuje kolem 40 let. Činnost školní družiny zajišťuje 11 vychovatelek, z nichž tři si potřebnou kvalifikaci doplňují odpovídajícím studiem. Učitelé mají zájem dále se vzdělávat, což dokládá jejich účast na akcích. Semináře, kterých se účastnili, byly zaměřeny na metody a formy výuky podporující rozvoj čtenářské, informační a jazykové gramotnosti žáků a na podporu přístupů k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Využívány jsou zejména akce hrazené z grantů a projektů, učitelé jsou často i samoplátci.

Školní poradenské pracoviště je specifické svým složením, tvoří ho tým poradenských odborníků (školní psycholog, metodik prevence, speciální pedagog, výchovný poradce a školní logopedický asistent). Náplně jejich činnosti jsou rozděleny tak, aby dle své odbornosti zajišťovali odpovídající poradenské služby žákům, jejich rodičům a pedagogům školy. Vedoucím celého pracoviště je školní psycholog, který zabezpečuje nejširší spektrum dané problematiky a podle potřeby koordinuje spolupráci s dalšími odborníky. Systematickou spoluprací zejména s třídními učiteli a kvalitně plánovanou činností podporuje poradenské pracoviště vytváření zdravého prostředí umožňujícího všestranný rozvoj osobnosti všech žáků. ČŠI hodnotí úroveň poradenského pracoviště jako příklad dobré praxe.

Z hlediska personálního a materiálního zabezpečení školy jsou požadovaným způsobem naplněny předpoklady pro realizaci vzdělávacího programu základního i zájmového vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Obsah učiva v hospitované výuce prvního stupně odpovídal stanoveným cílům. Stavba hodin byla často založena na střídání frontální práce s individuálně plněnými úkoly či párovou nebo skupinovou prací. Učební činnosti podporovaly rozvoj logického myšlení žáků, jejich obrazotvornosti a také čtenářských dovedností. Členění hodin odpovídalo psychohygienickým zásadám, tempo výuky bylo většinou přizpůsobováno aktuálním podmínkám v jednotlivých třídách. Žáci byli vedeni ke kultuře mluveného projevu a k potřebným pracovním i sociálním návykům. S vyučujícími otevřeně komunikovali a bylo patrné, že jsou zvyklí prezentovat své znalosti a dovednosti před svými spolužáky. Většinou byli samostatní, pohotoví, dokázali si v rámci skupinové práce vzájemně pomoci a spolupracovat. Vhodnými činnostními metodami práce učitelky prohlubovaly jejich čtenářskou, přírodovědnou i sociální gramotnost. V hodinách matematiky byla patrná cílená snaha zaměřená na rozvoj matematické gramotnosti, která byla prohlubována v závislosti na ročnících. Zájem o literaturu ze strany žáků je podporován i pravidelně zařazovanými čtenářskými dílnami a dalšími aktivitami (např. prezentace přečtené knihy, návštěva knihovny či divadelního představení). Metody vedení výuky přírodovědných předmětů byly zaměřeny především na rozvoj kompetencí k získávání nových informací, znalostí a dovedností na základě dříve získaných poznatků. Ve výuce byly funkčně

využívány didaktické pomůcky a tablety. Motivace ku učení byla učiteli posilována využíváním zkušeností žáků nebo nalézáním souvislostí učiva s praxí. Závěrečné shrnutí a zhodnocení práce bylo většinou neadresné, málo zaměřené na individuální pokrok jednotlivce. Vyučující si na něj neoponechali potřebný časový prostor. Sebehodnocení žáků se vyskytlo ojediněle. Významnou charakteristikou pedagogické činnosti byl přívětivý a partnerský přístup všech vyučujících k žákům a esteticky podnětné prostředí tříd.

Výuka humanitních předmětů (Český jazyk, Dějepis, Osobnostní a sociální rozvoj) na druhém stupni měla velmi dobrou úroveň. Příprava všech vyučujících byla promyšlená s vhodně volenými pomůckami i úkoly pro žáky. Pouze úvodní motivaci často zaměňovali za oznámení průběhu hodiny a někdy chybělo shrnutí. Učitelé věnovali pozornost klíčovým kompetencím, zejména pak rozvoji komunikativních dovedností. Žáci měli dostatek prostoru k vyjadřování vlastních názorů, byli vedeni k jejich zdůvodňování v logických souvislostech, cíleně byly rozvíjeny jejich všeobecné znalosti a pozitivně ovlivňován hodnotový systém. Často byla nenásilně zařazena i průřezová témata, která jsou navíc rozvíjena i v různých třídních projektech. Během výuky učitelé vhodně volenými otázkami získávali zpětnou vazbu, zejména jak žáci učivo pochopili. Ti projevovali dobré znalosti, v části hospitovaných hodin se učili zhodnotit svoji práci i práci spolužáků a hodnocení zdůvodnit. Ve výuce vládla příjemná pracovní atmosféra, mezi vyučujícími a žáky byly patrné vztahy vzájemné důvěry a respektování. Čtenářská gramotnost je podporována především v hodinách literatury a slohu, ale i v ostatních humanitních předmětech, žáci referují o přečtených knihách, v dlouhodobých úkolech zpracovávají různá témata. Pod vedením učitelky vydávají kvalitní školní časopis. Součástí výuky jsou i navštěvované kulturní akce. Sociální gramotnost je náplní předmětů Výchova k občanství a Osobnostní a sociální rozvoj, ale je dílčím způsobem rozvíjena i v ostatních předmětech, četných školních a třídních projektech, ve školních a mimoškolních a také charitativních aktivitách.

Použité metody a formy práce byly odrazem promyšleného metodického zpracování učiva většiny hospitovaných hodin anglického jazyka na obou stupních ZŠ. K navození cizojazyčné atmosféry a tzv. „rozmluvení se“ učitelé často zařazovali různé formy úvodní motivace. Opakování učiva vedli účelně a zpravidla i zajímavě pro žáky s využitím aktivizujících metod (např. didaktické hry, inscenační metody). Při prezentaci a procvičování nového učiva volili typy cvičení, množství a obtížnost aplikačních příkladů podle aktuální situace v dané třídě. Učební činnosti celkově řídili efektivně a přizpůsobovali potřebám a reakcím žáků. Vhodnými přístupy rozvíjeli nejen jejich jazykové vědomosti a dovednosti, ale i osobnost a posilovali důvěru ve vlastní schopnosti. Účelnou organizací práce ve dvojicích poskytovali žákům dostatek prostoru i pro nácvik interaktivních řečových dovedností.

Sledovaná výuka přírodovědných předmětů a matematiky na druhém stupni probíhala v příznivém pracovním klimatu a s velmi dobrými vztahy mezi pedagogy a žáky. Převládala frontální metoda vyučování. Při vzdělávání byly teoretické poznatky propojovány s praktickými zkušenostmi žáků. Přírodovědná gramotnost žáků byla systematicky rozvíjena. V části hodin byla využita prezentační technika pro podporu názornosti výuky. Vedení žáků k osvojování odborné terminologie jednotlivých předmětů bylo velmi dobré.

Škola posílila výuku přírodovědného vzdělávání (vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a Člověk a příroda) o 4 hodiny z disponibilní časové dotace. Žáci jsou vedeni k porozumění světu přírody nejen získáváním přírodovědných vědomostí, ale škola se snaží různými praktickými činnostmi vzbudit jejich zájem o přírodní vědy a vést je odpovědnému chování k okolnímu životnímu prostředí.

Při inspekčních hospitacích v ŠD žáci připravovali různé druhy vkusných rukodělných a výtvarných „dárečků“ pro děti, které přijdou k zápisu do prvního ročníku.

Průběh základního a zájmového vzdělávání v esteticky podnětném prostředí měl požadovanou úroveň, činnosti probíhaly v souladu s cíli a záměry ŠVP.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Na pokrok žáků a jejich úspěšnost ve vzdělávání je zaměřena pozornost školy po celou dobu školní docházky. Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány vzhledem ke vzdělávacímu programu, posuzována je míra dosažení očekávaných výstupů. Hodnocení je školou prováděno vlastními evaluačními nástroji, výsledky jsou zveřejňovány ve výročních zprávách o činnosti školy. Jejich kvalitu dokládá zjištění, že ve sledovaném období tří let nebyl žádný ze žáků na vysvědčení hodnocen stupněm nedostatečný a v průměru 79 % z nich celkově prospělo s vyznamenáním. Předcházet školní neúspěšnosti žáků se škole daří i systematickou podporou žáků se ŠVP, pravidelným vyhodnocováním naplňování IVP, poskytováním ambulantní nápravné péče, logopedické podpory a zejména včasnou diagnostikou případných výukových problémů a jejich řešení. Práce školního poradenského pracoviště a spolupráce s ostatními učiteli příznivě ovlivňuje chování žáků, dokladem jsou výsledky hodnocení chování za poslední tři školní roky, kdy žádný žák nebyl na vysvědčení klasifikován sníženou známkou z chování. K vytváření kladné atmosféry ve třídách a budování sebeúcty žáků značnou měrou přispívají výchovná opatření – pochvaly, kterými učitelé na obou stupních často oceňují žáky za práci pro kolektiv, reprezentaci školy apod. Motivovanost žáků k výuce anglického jazyka na prvním stupni zvyšuje možnost „změřit si“ jazykové dovednosti a vědomosti formou cvičných mezinárodních standardizovaných testů. ZŠ úzce spolupracuje s místní jazykovou školou, která mladším žákům testy poskytuje a také je vyhodnocuje. Na základě výsledků žáci obdrží osvědčení dokládající dosaženou jazykovou úroveň.

Četnost a kontinuita zjišťování výsledků vzdělávání žáků a jejich vyhodnocování má požadovanou úroveň

Závěry

- a) Vzdělávání žáků je realizováno podle velmi dobře zpracovaného školního vzdělávacího programu. Kvalitní pedagogickou činností učitelů a provázaným působením školního poradenského pracoviště s třídními učiteli se podařilo škole vytvořit podporující prostředí, které zvyšuje celkovou školní úspěšnost všech žáků.
- b) V závislosti na finančních možnostech školy ČŠI doporučuje modernizaci odborných učeben (chemie, fyziky).
- c) Od minulé inspekční činnosti došlo k výraznému zkvalitnění celkových podmínek, zejména pro zájmové vzdělávání. Svým moderním koncepčním řešením poskytuje nově vybudovaná půdní vestavba nadstandardní podmínky pro činnost školní družiny.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina 21. základní školy Plzeň, Slovanská alej 13, příspěvkové organizace vydaná statutárním městem Plzeň dne 29. 10. 2009 včetně příloh č. 1 a 2

2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 21 548/2007-21 s účinností od 10. 9. 2007
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. ŠMS/5910/09 s účinností od 1. 9. 2009
4. Jmenování do funkce ředitele školy čj. RA – 603//07/ s účinností od 1. srpna 2007
5. Potvrzení ve funkci čj. MMP/162196/2011 ze dne 14. 9. 2011
6. Osvědčení o absolvování studia pro ředitele škol a školských zařízení č. 90101 ze dne 11. 5. 2010
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Brána jazyků otevřená“ čj. 21/1031/07 s platností od 1. 9. 2007 (úprava od 1. 9. 2013)
8. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družina „Sedmikráska“ čj. 21/1032/07 s platností od 1. 9. 2007
9. Přihlášky do školní družiny ve školním roce 2013/2014
10. Třídní knihy 11 oddělení školní družiny
11. Koncepce rozvoje 2011- 2015 ze dne 20. srpna 2011
12. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2010/2011 – 2012/2013
13. Zápisy z porad jazykářů v roce 2013
14. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků
15. Roční plán pro školní rok 2013/2014 ze dne 2. 9. 2013
16. Plán DVPP pro školní rok 2013/2014 ze dne 25. 8. 2013
17. Plán kontrolní činnosti ředitele školy pro školní rok 2013/2014 ze dne 2. 9. 2013
18. Plán činnosti – výchovné poradkyně
19. Kontrolní a hospitační činnosti ředitele školy pro školní rok 2013/2014
20. Organizační řád školy s účinností od 15. 3. 2010
21. Školní řád s účinností od 6. 10. 2011 včetně přílohy č. 1
22. Klasifikační řád školy s účinností od 1. 9. 2008
23. Plán prevence sociálně patologických jevů
24. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 23. 5. 2013
25. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy všech žáků - školní matrika
26. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2013/2014
27. Záznamy z jednání pedagogické rady od školního roku 2010/2011
28. Zápisy z pracovních porad ve školním roce 2013/2014
29. Zápisy z metodického zařízení 1. - 5. ročníku ZŠ pro školní rok 2013/2014
30. Kniha úrazů a Záznamy o úrazech za školní rok 2013/2014
31. Příjímáčí řízení – rozhodnutí ředitele školy – namátkově
32. Výkaz o školní družině - školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. 10. 2013

33. Výkazy o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2013
34. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2013
35. Personální dokumentace pedagogických pracovníků a ředitele školy, ověřené kopie dokladů o dosaženém vzdělání a odborné způsobilosti k výkonu funkce
36. Inspekční zpráva čj. ČŠI-1056/09-04 ze dne 3. 3. 2009

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka

Motlíková v. r.

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Rusnoková v. r.

Ing. Drahuse Šefčíková, školní inspektorka

Šefčíková v. r.

Mgr. Jarmila Mrázková, odborník pro oblast
humanitního vzdělávání

Jarmila Mrázková v. r.

V Plzni 10. února 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Martin Prokop, ředitel školy

Prokop v. r.

V Plzni 24. 2. 2014

Připomínky ředitele školy

24. 2. 2014

Připomínky nebyly podány.